

[**Per Hækkerup.**]

Jeg vil derfor tro, at på basis af det, der er sket, er vel nok tiden inde, hvor man bør ophøre med denne skrækkampagne.

Og så vil jeg til slut sige: man har i starten givet udtryk for frygt for, at vi ville majorisere. Jeg tror såmænd, hr. Haunstrup Clemmensen også i dag vendte tilbage til dette spørgsmål. Hvis man igen vil se på, hvad der er gennemført af love, af store, betydningsfulde og små og måske mindre betydningsfulde love, alt i alt, så vil man finde, at en meget stor del af denne lovgivning på sædvanlig manér er gennemført enstemmigt her i tinget, og på en lang række af de områder, hvor spørgsmålene skiller vandene, har vi alligevel været i stand til at præstere et samarbejde. Vi har jo i dag vedtaget en ganske betydningsfuld lov i et femkantet forlig, vi har haft fir-kantede forlig, vi har haft trekantede forlig, og vi har haft tokantede forlig imellem S og SF.

Det er efter min opfattelse et udtryk for, at selv om vi måske endnu ikke alle sammen helt har vænnet os til den nye parlamentariske situation, så er vi ved at vænne os til den. Det er, ligesom om nærverne er faldet lidt mere til ro. De plejer at bevæge sig i modsat retning i den sidste del af folketingssamlingen, men sammenligner man med, hvordan det var lige efter valget, så tror jeg, man må erkende, at det er, ligesom der er opnået en bedre afklaring.

Vi har igennem dette godt og vel halve år siden valget kunnet praktisere et fornuftigt lovgivningssamarbejde herinde. En stadig eksisterende politiker, som ikke længere er repræsenteret herinde, har engang talt om „det samarbejdende folkestyre“. Jeg ville tro, at hvis vi i det kommende folketingsår vil fortsætte den linje, som har vist sig i den sidste del af dette folketingsår, så kan vi igen komme til at se det høje folketings som et smukt udtryk for et samarbejdende folkestyre.

Poul Hartling: Dansk udenrigspolitik har igennem mange år været båret af et stort flertal i folketingset. Regeringen vidste, at den i udenrigs- og sikkerheds- og forsvarspolitiske spørgsmål havde så bred dækning, at det gang på gang nærmede sig til fuld-

stændig enighed. Dette er uden tvivl en styrke for et land. Det betyder noget, at vi er enige, når vi forhandler med andre lande. Det er værdigt og ret, at vi er på én linje udadtil.

Partier må der være i et folkestyre. Forskellige meninger, drøftelser af forskellige opfattelser, argumenter, meningsbrydninger, det hører med til folkestyrets forudsætninger. Men det styrker ikke et lands position og heller ikke regeringens handlekraft eller dens omdømme i andre lande, hvis partipolitik får lov at præge udenrigspolitikken. Det har været sådan, og det bør være sådan, at vi hen over de forskellige opfattelser om indenrigspolitiske forhold kunne enes om det, der udadtil var til gavn for vort fælles hjem.

Efter det sidste valg og igennem det halve år, som vi her gør status for, har regeringen udnyttet sin mulighed for et flertal, der byggede på socialistisk folkeparti. Dette parti har i udenrigspolitik og i markeds politik den anden indstilling end vi andre. Alligevel kunne jeg ved indledningsdebatten den 9. december 1966 sige — Folketings-tidende 1966-67, sp. 153 —:

„Det skal noteres med anerkendelse, at regeringen erklærer, at Danmarks udenrigspolitik, sikkerhedspolitik, forsvarspolitik og markeds politik er uændret“.

Dette holdt stik ved den afgørelse om markeds politikken, som blev truffet for nogle uger siden. I regeringens øvrige udenrigspolitik har der imidlertid været ligesom en dobbelthed eller en flimren at spore. Vi er enige om at tage afstand fra voldsmetoder og militærkup. Vi er enige om at ønske konflikter løst ad forhandlingens vej og ikke ad krigens vej. Det kan regeringen vide, at her har den bred dækning for sine standpunkter. Det må dog være på sin plads at advare regeringen mod at tage for hastige standpunkter på et grundlag, der ikke synes betryggende underbygget, og derved blive taget til indtægt af kredse, som ikke er ansvarlige i samme forstand, som et lands udenrigsminister må være det. I det hele taget må man advare mod enhver tendens til at misbruge udenrigspolitiske spørgsmål til indenrigspolitiske formål.

Der er i den udenrigspolitiske situation både lyspunkter og dybt foruroligende udviklinger. Det er opmuntrende, at der rundt